

Љубомир КЕКЕНОВСКИ

“
*Ri zikot vari ra
vo obrat en razmer
so znaewet o*
”

I rvi ng FI [ER

ЕВРОПА И АЗИЈА

Кога треба да укажеме на некоја наша недоследност, лош гест, или неодговорна постапка, потсвесно констатираме дека ова никаде го нема и обично велиме дека тоа не е така во Европа или дека Европа не нè прима вакви. Со тоа, несвесно, ние самите признаваме дека не сме Европа, а нашата земја ја сместуваме како дел од некој друг континент. Поточно, се одредуваме во друг културен круг...

...кој припаѓа повеќе на Азија отколку на Европа. Во тој историски тежок расчекор сме фатени и денес кога само географски/физички стоиме во Европа, а културно и со менталитетот сме повеќе парче од Азија.

Во светлина на актуелново аплицирање за ЕУ, безусловната поддршка би сакал да ја проследам со посочување на неколку наши **СЛАБИ ТОЧКИ КОИ ТРЕБА ДА ГИ ИМАМЕ ПРЕДВИД**. Имено, апликацијата не е така наивна и формална работа, затоа што влогот е премногу голем, влогот сме сите ние, но и сите минати и идни генерации, сите наши спомени и надежи. Затоа пред да одиме каде било, нам ни треба неопходна храброст и искреност, ни треба огледало да се погледнеме самите себе.

Понатаму, се плашам дека ова е последниот кредит за трошење пред другите и пред себе. Скептиците се секогаш добредојдени во оваа состојба, а тие би рекле - ако ни страшната војна од 2001 година не можеше да нè

мобилизира/обедини зошто би очекувале тоа да го направи една формална апликацијата за членство во ЕУ.

Друго, со апликацијата не се качуваме на некој воз кој демек ќе нè однесе негде, туку по прво означуваме почеток за да градиме пруги - инфраструктура во енергија, економија, право, спорт, законодавство кои ќе нè поврзат со светот за да го разбереме и тој да нè разбере нас. Уште нешто особено важно, а тоа е почетокот на мерење на времето и на мерење на резултатите за и ние конечно да влеземе во некоја трка во која може да се споредуваме со преостанатите земји. За успехот или неуспехот, за развојот или стагнацијата на државата и политиката, исто како и во животот на поединецот или пак на фирмата, клучот кој отвора железни порти е во **ТАЈМИНГОТ И ТОКМУ ТОЈ ПРЕТСТАВУВА СЕ**. Поучно е да ги проследиме сите укажувања во извештаите на Европската унија и ќе видиме инсистирање во континуитет за доследна борба против

корупцијата, реформи во судството, јавната администрација. Во меѓувреме корупцијата со златен синџир го затвора непродуктивниот круг во сите пори, од политиката, бизнисот, судството, обвинителството и се финализира во подмитување на мислата и говорот. Всушност, претходнава состојба е шлагворт кој ја најавува/произведува најстраотната категорија - корупција на свеста. Таа се изразува во народната аксиома дека веќе никој не ни помага, дека ништо не може да смени, односно дека сите се/сме исти.

Најновите економските анализи укажуваат и на тоа дека сме на врвот по невработеноста и по сивата економија. Сè уште доминира кешот наместо безготовинското плаќање, нелегална продажба на бит пазари наместо фискализирани трговски центри, што сè заедно се појавува како кусок во државната каса.

Една од битните причини зошто е сето ова вака е содржана во објаснувањето на европските аналитичари за Западниот Балкан кои на нашиве држави гледаат како на културна оставнина на постотоманскиот свет. Ние, всушност, во однос на Европа следиме различни парадигми кои се рефлекс на посебните системи, поинакви религии, традиции кои сме ги наследиле и како ментални наслаги се пренесувани со генерации. Впрочем, додека протестантскиот дел од Европа го промовираше индивидуализмот и граѓанската слобода како врховен

критериум, католицизмот обезбедува-
ше внатрешна кохезија и ред. Притоа,
системот одвнатре сам обезбедува по-
зитивна селекција на општествените
елити каде само најдобрите, највред-

ните можат со знаење и чесен труд да
го спечалат богатството и угледот во
општеството.

Овде лошото минато, како кулата од
Пиза, ни ги искривило критериумите

за успешен и вреден човек дури и
денес. Самата раја/народот секогаш
трпела неправди од оние што ја
тормозеле и заклучила дека **СО
ВАКВА БАХАНАЛНА ВЛАСТ САМО
НАВЕДНАТА ГЛАВА САБЈА НЕ ЈА
СЕЧЕ**. При тоа, сè уште за успешен се
смета оној кој малку работи, а многу
има, оној кој се "снаоѓа", а не оној
кој чесно работи, оној кој ужива во
незаслужени привилегии и туѓи жени.
Уште ако е курназ и знае да ги исмева
кадарните кои во нашава приказна
се наивни/глупави, тогаш се здобива
со потполно/харизматско прифаќање
од масата. Тоа е нашиот прототип на
успешен човек, политичар, бизнисмен
**КЛОНИРАН ОД ФЕУДАЛНИОТ ВО
НАШИОВ ТРАНЗИЦИОНЕН АМБИ-
ЕНТ**.

Затоа, **ПАТОТ НА ОДВОЈУВАЊЕ
НА ПОЕДИНЕЦОТ ОД ТОЛПАТА Е НА-
ШИОТ ПАТ ОД АЗИЈА КОН ЕВРОПА**.
По децениско колективно граќање
кое најпластично се артикулираше
во онаа **"СЛОБОДАНЕ САМО РЕЦИ,
ЛЕТЕЌЕМО КАО МЕТЦИ"**, треба да
следи индивидуално и рационално ра-
судување кое може да израсне и да се
потпре само на пазарна верификација
на индивидуалните вредности. Тое е
единствено место за разрешување на
социјалната егзистенција и најсилен
извор од каде може да се црпат гра-
ѓанската слобода и економската неза-
висност. Значи, ако сакаме во Европа
не е дека треба да одиме некаде, туку
дека треба да патуваме кон себе и кон
сопствената културна, деловна и еко-
номска преобразба.

Она што најмногу плаши е **НЕМАЊЕ
ВИСТИНСКА ВОЛЈА, ЗНАЕЊЕ, НЕДО-
СТИГ ОД КУЛТУРАТА НА ПРОМЕНИ,
И СТРАВ ОД ПРИФАЌАЊЕ НА ПРЕ-
ДИЗВИЦИ** во оваа устоена вода на
македонската транзиција која се стре-
ми да упросечи и да релативизира. Но,
од сега па натаму, услов да се патува е
подготвеноста да се пресретнеме и да
се справиме со иднината. Тоа се прави
само под еден услов, промена на
менталната матрица. Токму авторот на
теоријата на релативитетот, големиот
Ајнштајн, тоа најдобро го срочил кога
во друг контекст, но мошне прифатлив
за нашиов предмет на расправа, рекол:
**"ДЕНЕШНИТЕ ПРОБЛЕМИ НЕ МОЖЕ
ДА ГИ РЕШИМЕ СО ИСТИОТ УМ И
МИСЛЕЊЕ КАКО ВО ВРЕМЕТО КОГА
ГИ СОЗДАВАВМЕ"**. ■

